

Sygn. akt I C 1256/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Łożyńska

Protokolant: sekretarz sądowy Paweł Derdzikowski

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 r. w Toruniu

sprawy z powództwa T. M.

przeciwko (...) Izbie Lekarskiej w T.

o odszkodowanie

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda T. M. na rzecz pozwanej (...) Izby Lekarskiej w T. kwotę 7.217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. koszty sądowe, od których był zwolniony powód ponosi Skarb Państwa.

SSO Hanna Łożyńska

IC 1256/14

UZASADNIENIE

Powód T. M. w pozwie z dnia 30.06.2014r. który sprecyzował pismem z dnia 29.08.2014r. (k. 39 - 41) złożonym przeciwko pozwanej (...) Izbie Lekarskiej w T. domagał się odszkodowania w kwocie 240.000,00 złotych na podstawie art. 44§1 ustawy z dnia 17.05.1989r. o izbach lekarskich (Dz.U. z dnia 26 maja 1989r.)

W uzasadnieniu podał, iż Sąd Najwyższy w dniu 09.09.2013r. uznał za skuteczną kasację powoda od orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego z dnia 14.05.2012r. sygn. NSL Rep. 142/OWU/12 utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Lekarskiego w G. z dnia 20 marca 2012r. sygn. akt OSL-16/Wu/2011 i uchylił zaskarżone orzeczenie oraz sprawę powoda przekazał Naczelnemu Sądowi Lekarskiemu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym z powodu rażącej obrazy przepisów prawa materialnego. Dalej powód podniósł, że Naczelny Sąd Lekarski w dniu 31 stycznia 2014r. w sprawie sygn. akt NSL Rep. 148/OWU/13 wydał orzeczenie i umorzył w pkt. 2 postępowanie wobec powoda za czyn popełniony na szkodę A. C.. Dodał, iż brak wniosku o ściganie był powodem umorzenia wobec powoda w dniu 02.09.2009r. przez Sąd Rejonowy w P. postępowania karnego wobec powoda w zakresie czynu popełnionego na szkodę A. C.. Wskazał, że prawo wykonywania zawodu otrzymał w dniu 19.11.2013r. Jego zdaniem w okresie od 13.05.2012r. do 19.11.2013 r. został bezzasadnie pozbawiony prawa wykonywania zawodu lekarza i dlatego domaga się odszkodowania za ten okres zgodnie z ustawą z dnia 17.05.1989r. Na dochodzoną pozewem kwotę 240.000,00zł. składają się: odszkodowanie obejmujące utracone wynagrodzenie za 18 miesięcy nadwykonania kary zakazu wykonywania zawodu przyjmując po 10.000zł. wynagrodzenia za każdy miesiąc jakie mógłby otrzymywać, koszty wynagrodzenia jednego adwokata w kwocie 20.000zł. i zadośćuczynienie w kwocie 40.000 zł. Ponadto podał,

że przyjął jako podstawę prawną swojego żądania art. 44 pkt. 1 ustawy z dnia 17.05.1989r. o izbach lekarskich, gdyż Sąd Najwyższy na posiedzeniu w dniu 9.09.2013r. wskazał, że oskarżony T. M. w związku ze zmianą przepisów (w dniu 1.01.2010r. została uchylona ustawa z dnia 17.05.1989r. o izbach lekarskich i od tego dnia obowiązuje ustawa z dnia 2.12.2009r. o izbach lekarskich), ma prawo do ustawy z 1989r. tj. z okresu popełnionego czynu (2002r.) lub może skorzystać z ustawy z 2009r. o ile nowa ustawa jest korzystniejsza dla oskarżonego. Powód wskazał, że ustawa z dnia 17.05.1989r. jest dla niego korzystniejsza, ponieważ art. 44 pkt. 1 tej ustawy stanowi, że „w razie uniewinnienia lub umorzenia postępowania w drodze rewizji nadzwyczajnej lub w wyniku wznowienia postępowania, lekarzowi przysługuje w stosunku do okręgowej izby lekarskiej roszczenie o odszkodowanie”. Co do niego zostało umorzone postępowanie w zakresie czynu na szkodę A. C. zarówno w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Lekarskim w orzeczeniu z dnia 31.01.2014r. jak i w sądzie powszechnym tj. w Sądzie Rejonowym w P. w dniu 2.09.2009r. Dodatkowo Sąd Rejonowy w P. w uzasadnieniu postanowienia wskazał, że Sąd rozpoznający tą sprawę może przyznać zwrot w całości lub w części wynagrodzenia jednego obrońcy, dlatego domaga się on zwrotu kosztów jednego adwokata w kwocie 20.000,00zł. Fakt umorzenia postępowania miał wpływ na wysokość kary orzeczonej w dniu 31.01.2014r. i w pkt. 3 Naczelny Sąd Lekarski uznał karę za wykonaną w całości z dniem 13.05.2013r. Zdaniem powoda Okręgowy Sąd Lekarski w G. i Naczelny Sąd Lekarski w W. poprzez rażące naruszenie prawa materialnego wydały błędnie wyrok zakazu wykonywania zawodu lekarza medycyny na okres do 4.11.2016r. (zarządzenie (...) Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w T.). Wymierzona kara spowodowała, że powód bezpowrotnie stracił pracę i nie ma możliwości zakontraktowania pracy z NFZ.

W odpowiedzi na pozew (k. 68-74) (...) Okręgowa Izba Lekarska w T. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu według spisu kosztów (jeśli zostanie złożony) lub według norm przepisanych, w tym kwoty 17zł. tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu podała, iż brak jest podstaw prawnych dochodzonego przez powoda roszczenia, albowiem przepis art. 106 ustawy z dnia 2.12.2009r. o izbach lekarskich jednoznacznie wskazuje na możliwość zasądzania odszkodowania w sytuacji gdy skazany lekarz zostanie uniewinniony w następstwie wniesionej kasacji lub wznowienia postępowania, co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca. Nadto podniosła brak biernej legitymacji procesowej w sprawie z uwagi na fakt, iż nie wydała w stosunku do powoda żadnej władczej decyzji, a jedynie wykonywała wyroki sądów powszechnych i lekarskich. W okresie kwestionowanym przez powoda istniał prawomocny zakaz wykonywania przez powoda zawodu lekarza. Na końcu pozwana podniosła, iż zasądzenie na rzecz powoda jakiegokolwiek odszkodowania i zadośćuczynienia byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Powód w piśmie procesowym z dnia 4.03.2016r. (k.279 i 280) rozszerzył powództwo domagając się zasądzenia od pozwanej łącznej kwoty 607.000,00zł. z należnymi odsetkami od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty, na którą to kwotę składa się 387.000,00zł. tytułem odszkodowania (bo 18 m-cy x 21.500zł. tj. miesięczny utracony zarobek = 387.000,00zł.) + koszty adwokata w kwocie 20.000,00zł. + zadośćuczynienie w kwocie 200.000,00zł.

Pełnomocnik pozwanego na rozprawie w dniu 17.05.2016r. nadal wnosił o oddalenie powództwa

(e- protokół (...):03:36 oraz płyta z nagraniem z tej rozprawy k.288)

Sąd ustalił, co następuje:

Orzeczeniem z dnia 20.03.2012r. Okręgowy Sąd Lekarski w G. po rozpoznaniu sprawy przeciwko powodowi T. M. obwinionemu min. o to, że podczas badania ginekologicznego pacjentki A. C. wbrew jej woli doprowadził ją do poddania się czynności seksualnej, czym naruszył godność zawodu lekarza oraz podważył zaufanie do tego zawodu, uznał powoda winnym zarzucanego mu czynu i zgodnie z art. 83 ust 1 pkt. 6 ustawy z dnia 2.12.2009r. o izbach lekarskich, wymierzył mu karę zawieszenia prawa wykonywania zawodu na okres 5 lat. Od powyższego wyroku powód wniósł odwołanie.

Orzeczeniem z dnia 14 grudnia 2012 roku sygn. akt NSL Rep. 142/OWU/12 Naczelny Sąd Lekarski utrzymał w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Lekarskiego w G. z dnia 20 marca 2012 roku sygn. akt OSL 16/ (...), którym powoda

uznano za winnego popełnienia czynu opisanego we wniosku o ukaranie i wymierzono mu karę zawieszenia prawa wykonywania zawodu na okres 5 lat, jednocześnie zaliczył na poczet w/w kary okres jej częściowego wykonania na skutek prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 24 maja 2010r.

W związku z powyższym wykonując prawomocne orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego, Prezes Okręgowej Rady Lekarskiej w T. wydał w dniu 13 maja 2013r. zarządzenie o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu lekarza wobec powoda od dnia 14.12.2012r. do dnia 4 listopada 2016r.

(dowód: zarządzenie k. 16, orzeczenie OSL z dnia 20.03.2012r. k. 84, uzasadnienie tego wyroku k. 85—89, orzeczenie NSL z dnia 14.12.2012r. k. 90)

Przedmiotowe orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego z dnia 14.12.2012r. zostało zaskarżone przez powoda kasacją do Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy w dniu 9 września 2013r. w sprawie sygn. akt SDI 26/13 uchylił orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego i sprawę powoda przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Zarządzeniem nr (...) z dnia 18.11.2013r. Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej w T. usunięto z rejestru lekarzy i lekarzy dentyistów wzmiankę o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu lekarza przez T. M. na podstawie orzeczenia Naczelnego Sądu Lekarskiego z dnia 14.12.2012r.

(dowód: zarządzenie k. 11, 99, uzasadnienie zarządzenia k. 12, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 09.09.2013r. k 13, 92-94)

Naczelny Sąd Lekarski w dniu 31 stycznia 2014r. w sprawie sygn. akt NSL Rep. 148/OWU/13 wydał orzeczenie, na mocy którego umorzył w pkt. 2 postępowanie wobec powoda o czyn popełniony na szkodę A. C. na podstawie art. 64 pkt. 4 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku o izbach lekarskich. W pkt. 3 tegoż orzeczenia na poczet kary orzeczonej w pkt. 1 tj. zakazu wykonywania zawodu na okres 3 lat (w związku z czynem popełnionym na szkodę innej pacjentki) zaliczył powodowi okresy zawieszenia prawa wykonywania zawodu wymienione w tym punkcie orzeczenia i uznał karę za wykonaną w całości z dniem 13 maja 2012r.

(dowód: orzeczenie z dnia 31 .01.2014r. k. 7v-8, 95)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny był bezsporny i został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy. Dowodów tych żadna ze stron nie kwestionowała.

Zeznania powoda Sąd uwzględnił w takim zakresie w jakim pozostawały one w zgodzie z dowodami z dokumentów. W pozostałym zakresie zeznania powoda były niewiarygodne, bo pozostawały w sprzeczności ze zgromadzonymi dokumentami..

Odnosząc się do zarzutu braku biernej legitymacji procesowej po stronie pozwanej, to zdaniem Sądu nie był on trafny. Pozwana (...) Izba Lekarska w T. posiada bierną legitymację procesową w tej sprawie. Stosownie do art 106 ust. 2 ustawy o izbach lekarskich (Dz.U.2015.651 j.t.) roszczenia przysługują w stosunku do okręgowej izby lekarskiej, której obwiniony był członkiem w momencie ukarania. Jak wynika z okoliczności sprawy powód, który zawód wykonywał na terenie W. był członkiem pozwanej Izby Lekarskiej. Zgłoszony zarzut był więc pozbawiony słuszności.

Powództwo było bezzasadne.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż powód jako podstawę prawną swojego żądania powołał nieobowiązującą już ustawę o izbach lekarskich z 17.05.1989 roku. Niniejsza sprawa dotyczy roszczeń cywilnoprawnych i nie ma możliwości dokonywania wyboru ustawy w oparciu, o które dochodzić można tego rodzaju roszczeń z tego powodu, że poprzednia ustawa jest dla niego korzystniejsza. Podstawą do rozstrzygnięcia są aktualnie obowiązujące przepisy,

a tym przepisem jest ustawa z dnia 2 grudnia 2009r. o izbach lekarskich, Nawet jeśli przyjąć, że podstawę prawną żądania stanowi aktualnie obowiązująca ustawa z dnia 2 grudnia 2009r. o izbach lekarskich, to i tak żądanie powoda powinno ulec oddaleniu.

Mianowicie art.106 w/w ustawy precyzuje, iż żądane przez powoda odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje jedynie w wypadku uniewinnienia lekarza, które nastąpiło w następstwie wznowienia postępowania lub kasacji.

Przepis ten bowiem w ust. 1 stanowi, iż lekarzowi, który w wyniku wznowienia postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej lekarzy lub kasacji został uniewinniony, przysługuje odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, na skutek wykonania względem niego w całości lub w części kary, która została zmieniona albo uchylona w wyniku wznowienia postępowania lub kasacji.

Z ustępu 2 wynika, że roszczenia przysługują w stosunku do okręgowej izby lekarskiej, której obwiniony był członkiem w momencie ukarania.

Ustęp 3 stanowi, że w sprawach roszczeń orzeka sąd powszechny, a ustęp 4 mówi o tym, że roszczenia ulegają przedawnieniu z upływem roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w wyniku wznowienia postępowania.

W przedmiotowej sprawie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2013r. wydany w następstwie wniesienia przez powoda kasacji nie doprowadził do jego uniewinnienia. W wyniku wydania tego orzeczenia nastąpiło jedynie skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Naczelny Sąd Lekarski w dniu 31 stycznia 2014r. Powód w wyniku ponownego rozpoznania sprawy został w pkt. 1 uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wobec jednej z pacjentek, w pkt. 2 zaś postępowanie w zakresie czynu popełnianego na szkodę A. C. zostało umorzone wobec ustania karalności przewinienia zawodowego. Nie doszło zatem do uniewinnienia powoda od popełnienia tegoż czynu. Już tylko z tego powodu żądanie powoda było bezzasadne.

Jednocześnie w tym orzeczeniu zaliczono powodowi okresy zawieszenia prawa wykonywania zawodu orzeczone w innych sprawach i uznano tą karę za wykonaną w całości z dniem 13 maja 2012r. Powód prawo wykonywania zawodu otrzymał ponownie w dniu 18.11.2013r. W uzasadnieniu pozwu powód twierdził, iż jego zdaniem w okresie od 13.05.2012r. do 19.11.2013r. został bezzasadnie pozbawiony prawa wykonywania zawodu lekarza. Twierdzenia powyższe były także chybione.

Zawieszenie prawa wykonywania zawodu było wobec powoda orzeczone na mocy prawomocnego orzeczenia sądów lekarskich, a także niebędących przedmiotem procesu orzeczeń sądów powszechnych. Wynikająca z orzeczenia wydanego przez Naczelny Sąd Lekarski w dniu 14 grudnia 2012r. kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu na okres 5 lat została orzeczona prawomocnie wobec powoda do dnia 4 listopada 2016r. z zaliczeniem na jej poczet częściowe jej wykonania na skutek prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w P. z dnia 24.05.2010r. Niezwłocznie po otrzymaniu przez pozwaną odpisu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 09.09.2013r. który uchylił orzeczenie Naczelnego Sądu Lekarskiego z dnia 14.12.2012r. wydane zostało przez Prezesa Okręgowej Rady Lekarskiej zarządzenie o wydaniu powodowi prawa wykonywania zawodu. Nie można więc uznać, jak twierdzi powód, iż w okresie czasu wskazanym w pozwie tj. od 13.05.2012r. do 19.11.2013r. był bezzasadnie pozbawiony prawa wykonywania zawodu. Orzeczona kara zawieszenia prawa wykonywania zawodu była orzeczona prawomocnie i obowiązywała do czasu uchylecia orzeczenia do ponownego rozpoznania. Istniała więc podstawa prawna do stosowania zakazu przez określony w uchylonym orzeczeniu okres czasu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, zdaniem Sądu w sprawie nie wystąpiła podstawa do zastosowania obecnie obowiązującego art. 106 ustawy o izbach lekarskich z dnia 2.12.2009r. Brak jest zatem podstawy prawnej do zasądzenia na rzecz powoda odszkodowania i zadośćuczynienia. Powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie wskazał innej podstawy prawnej żądania. Zgłoszone zaś żądanie nie znajduje podstawy prawnej w obowiązujących przepisach.

Powództwo podlegało oddaleniu także z uwagi na art. 5 k.c.

Pozwana podniosła zarzut, iż zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia i odszkodowania biorąc pod uwagę charakter czynów przestępnych, których się dopuścił i jego podstawę wobec orzeczonego zakazu wykonywania zawodu, byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Zgodnie z art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno - gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Zdaniem Sądu, zasadny był zarzut pozwanej, iż powód żądając w niniejszym procesie „rekompensaty pieniężnej” naruszył przepis art. 5 kodeksu cywilnego. Powód dopuścił się czynu, który jest moralnie nagany i społecznie piętnowany. Dopuścił się go wobec pacjentek, które miały do niego zaufanie. Jego postawa w czasie tego postępowania i innych postępowań świadczy o tym, iż nie wyraził żadnej skruchy w związku ze swoim postępowaniem.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu zasądzenie na rzecz powoda jakiegokolwiek zadośćuczynienia i odszkodowania byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, poczuciem słuszności i sprawiedliwości społecznej. Nie może domagać się ochrony prawnej ten kto prawa nie przestrzega.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 6 pkt.7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.